

ЦИВІЛЬНЕ ТА ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО

DOI 10.18524/2304-1587.2018.2(33).146900

УДК 347.4: 336.74

С. С. Святошнюк

аспірант

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,

кафедра цивільно-правових дисциплін

Французький бульвар, 24/26, Одеса, 65058, Україна

ЕЛЕКТРОННІ ГРОШІ ЯК ФІНАНСОВА ПОСЛУГА

Статтю присвячено дослідженню поняття електронних грошей як фінансової послуги. Розглядаються основні наукові підходи до визначення поняття електронних грошей. Вивчається питання про особливості правового регулювання випуску та використання електронних грошей у Європейському Союзі. Вносяться пропозиції з удосконалення вітчизняного законодавства у відповідній частині.

Ключові слова: електронні гроші, фінансова послуга, фінансовий актив.

Постановка проблеми. Сучасний економічний оборот характеризується активним використанням безготівкових розрахунків та «покупок он-лайн», що спричиняє стрімкий розвиток електронної торгівлі та широке використання електронної системи платежів. Зазначені чинники призводять до появи такого інноваційного виду оплати товарів та послуг, як використання електронних грошей, що, своєю чергою, підвищує ефективність здійснення платежів.

Використання електронних грошей, у порівнянні з використанням традиційних (паперових) грошових коштів, має переваги. Так, наприклад: витрати, пов'язані з переказом грошей, є значно нижчими (у порівнянні з іншими видами розрахунків); використання електронних грошей не вимагає відкриття банківського рахунку та персоналізації особи.

Сьогодні електронні гроші дуже швидко «витісняють» з фінансового ринку використання інших форм платежів, значно знижується кількість операцій з готівкою та кредитними картками. Такий стрімкий розвиток електронних грошей пояснюється швидким розвитком цифрових та інформаційних технологій та все більшим використанням мережі «Інтернет» для здійснення торговельних операцій.

Таким чином, зважаючи на останні світові тенденції розвитку фінансового ринку у вищезазначеному напрямі, все більшої актуальності набуває

питання про доцільність закріплення у вітчизняному законодавстві електронних грошей як нового виду фінансових послуг.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі питання щодо електронних грошей були досліджені у працях таких вчених, як: С. В. Ануреев, М. П. Березіна, А. І. Галкін, Ю. Б. Грицюк, С. І. Дерев'янка, Є. Ф. Жуков, Н. Г. Семилютіна, Д. А. Кочергін, Є. Л. Логінов, І. В. Спасибо-Фатеєва, І. О. Трубін, Л. Г. Чікова, С. І. Шимон та ін.

Проте, у науковій юридичній літературі переважно звертається увага на електронні гроші як фінансову та економічну категорії. Питання ж щодо поняття та правової природи електронних грошей до цього часу залишаються не до кінця вивченими.

Мета статті. Метою статті є визначення особливостей електронних грошей як фінансової послуги.

Виклад основного матеріалу. Законодавче визначення поняття електронних грошей закріплено в п. 15.1 ст. 15 Закону України № 2346-III від 05.04.2001 «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні», де зазначається, що «електронні гроші – одиниця вартості, яка зберігається на електронному пристрої, приймається як платіжний засіб іншими особами, ніж особа, яка їх випускає, і є грошовим зобов'язанням цієї особи, що виконується в готівковій або безготівковій формі» [6].

Відповідно до наведеного визначення, до ознак електронних грошей можна віднести те, що вони: 1) є одиницями вартості; 2) зберігаються на електронному пристрої; 3) є платіжними засобами; 4) є грошовими зобов'язаннями, що можуть виконуватися в готівковій та безготівковій формах.

Цілком очевидною є перша ознака електронних грошей (що вони є одиницями вартості).

Згідно з другою ознакою, електронні гроші зберігаються на електронному пристрої. Підтвердженням цього є положення вказаного закону, згідно з яким «електронний платіжний засіб може існувати в будь-якій формі, на будь-якому носії, що дає змогу зберігати інформацію, необхідну для ініціювання електронного переказу» [6, п. 1 ст. 14].

Третьою ознакою електронних грошей є те, що останні є засобом платежу. Підтвердженням такої ознаки є положення Закону України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні», відповідно до якого, «суб'єкти господарювання та фізичні особи мають право використовувати електронні гроші для здійснення оплати товарів, робіт та послуг» [5].

Четвертою ознакою є те, що електронні гроші є грошовими зобов'язаннями, що можуть виконуватися в готівковій та безготівковій формах.

Те, що електронні гроші є зобов'язаннями, не викликає жодних сумнівів, адже відповідно до Закону України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні», «банк, що здійснює випуск електронних грошей, зобов'язаний погашати випущені ним електронні гроші на вимогу користувача. Користувач – суб'єкт господарювання, має право отримувати електронні гроші та пред'являти їх до погашення лише в обмін на безготівкові кошти. Користувач – фізична особа, має право отримувати електронні гроші та пред'являти їх до погашення в обмін на готівкові або безготівкові кошти» [5, ст. 15].

Проте, вказівка на те, що зазначені зобов'язання «можуть виконуватись в готівковій та безготівковій формах», викликає певні запитання.

На нашу думку, такі вищезазначені ознаки, як те, що електронні гроші зберігаються на електронному пристрої та є грошовим зобов'язанням, виключають можливість існування електронних грошей у готівковій формі. Крім того, у разі зняття електронних грошей з електронних пристроїв, електронні гроші не «виконуються» у готівковій формі, а конвертуються у готівкові гроші. Тому вказівку на те, що електронні гроші «виконуються в готівковій формі», слід виключити зі змісту визначення поняття електронних грошей.

Незважаючи на те, що визначення поняття електронних грошей закріплене у законі, в юридичній літературі відсутня єдність думок науковців щодо зазначеного питання. Існуючі точки зору фахівців, зазвичай, поділяють на три групи.

До першої групи відносяться точки зору вчених, які пропонують під електронними грошима розуміти форму грошей (М. П. Березіна, М. М. Ямпільський, Б. А. Райзберг, Є. Б. Стародубцева). У юридичній літературі такий підхід називається «азіатський» [1].

Відповідно до зазначеного підходу, «електронні гроші являють собою електронний засіб платежу, що зберігає грошову вартість в електронній формі» [1].

Так, М. П. Березіна зазначає, що «зазвичай, терміни «система електронних платежів», «електронна система грошових розрахунків», «електронна система банківських послуг», «система електронного переказу фінансових коштів», «електронні гроші» використовуються як синоніми» [9, с. 224].

Також, на думку М. М. Ямпільського, «...по суті, в подібних операціях виробляються безготівкові грошові розрахунки з тією різницею, що замість розпорядження коштами з допомогою документів, складених на папері (доручення, чеки і ін.), при електронній техніці відповідні розпорядження виконуються за допомогою електронних сигналів» [10, с. 33].

На нашу думку, такий підхід до визначення поняття електронних грошей є невірним, оскільки грошові перекази за своєю сутністю є системою розрахункових міжбанківських або внутрішньобанківських операцій на підставі розпоряджень третіх осіб, що передаються в електронній формі, тобто є формою безготівкових розрахунків.

До другої групи відносяться точки зору «прибічників» «європейського підходу» (Б. Фрідмен, М. Кінг, Б. Коен, О. Іссинг, Ч. Фрідмен, Ч. Гудхарт, М. Вудфорд, Л. Мейер та ін.).

Відповідно до вказаного підходу під електронними грошима розуміють право вимоги, що адресоване на майбутнє, тобто «електронне зберігання (запас) грошової вартості за допомогою технічного пристрою для здійснення платежів» [11, с. 2].

Так, «електронні гроші – це передплачені фінансові продукти або такі, що зберігають вартість, в яких інформація про фонди або вартість, доступна споживачеві для багатоцільового використання, зберігається на електронному пристрої, що знаходиться в його володінні» [11, с. 2].

Крім того, визначення поняття електронних грошей, згідно з «європейським» підходом, закріплюється у Директивах Європейського Союзу (ЄС).

Зокрема, вперше поняття електронних грошей та основні положення про них були визначені Директивою 2000/46/ЄС «Про започаткування та здійснення діяльності установами-емітентами та пруденційний нагляд за ними», затвердженою 18 вересня 2000 року [12].

Згідно із зазначеною Директивою, «електронні гроші є грошовою оцінкою, що представлена вимогою до емітента, що зберігається на електронному носії; емітується з отриманням електронних коштів емітентом у розмірі, не менш внесеної у якості передплати грошової суми; приймається у якості платежу іншими інститутами» [12].

Крім того, як вірно зазначається у юридичній літературі, «метою Директиви було створення конкуренції між банківськими установами та інститутами електронних грошей, а також надання стимулу подальшому розвитку електронної промисловості. Однак, незважаючи на прийняте законодавство в галузі електронних грошей, розвиток даного сегмента ринку був слабким і не виправдав очікувань» [1].

У 2009 році Єврокомісія опублікувала нову Директиву 2009/110/ЄС Європейського Парламенту та Ради «Про започаткування та здійснення діяльності установами-емітентами електронних грошей та пруденційний нагляд за ними» від 16.09.2009 року, що вносить зміни до Директиви 2005/60/ЄС та 2006/48/ЄС, та скасовує Директиву 2000/46/ЄС щодо електронних грошей, яка активізувала положення першої Директиви [2].

Зміни, що були внесені до Директиви 2005/60 ЄС «Про запобігання використанню фінансової системи з метою відмивання коштів та фінансування тероризму» від 26.10.2005 року полягали у наступному: 1) дещо було змінено поняття фінансової установи (Директива 2005/60 ЄС включає до операцій, що здійснюють фінансові установи, діяльність пунктів обміну валюти та пунктів пересилання грошей або пунктів переказу грошей. Директива 2009/110/ЄС закріплює тільки діяльність з обміну валюти); 2) Директива 2009/110/ЄС змінює ліміт щодо електронного пристрою для зберігання, який надається в розпорядження власників для цілей здійснення платежів, з 150 євро на 250 євро, а для національних платіжних трансакцій – 500 євро [16].

Основні зміни, що були внесені до Директиви 2006/48 ЄС «Про започаткування та здійснення діяльності кредитних установ» від 14.06.2006 року полягали у наступному: 1) на відміну від положень Директиви 2006/48 ЄС, Директивою 2009/110/ЄС, стосовно поняття «кредитна установа», було встановлено, що депозити і кошти, що отримує кредитна установа, підлягають поверненню; 2) на відміну від положень Директиви 2006/48 ЄС, Директивою 2009/110/ЄС було визначено, що основною діяльністю фінансових установ є придбання активів; 3) розмір стартового капіталу для створення електронних грошей був знижений з 1 мільйона євро до 350 000 євро [17].

Зокрема, Директива від 16.09.2009 року визначає основні положення інституту електронних грошей у європейському праві, що полягають у наступному: визначення електронних грошей включає два основних типи електронних грошей: електронні гроші на базі смарт-карт і електронні гроші на базі мереж; розмір стартового капіталу для створення електронних грошей був знижений з 1 мільйона євро до 350 000 євро; відповідно до вказаної Директиви, кількість операцій, які може здійснювати емітент електронних грошей, була збільшена з метою підвищення конкуренції; згідно із зазначеною Директивою, випуск електронних грошей суб'єктами, які не входять до переліку емітентів електронних грошей, було заборонено; електронні гроші випускаються в обмін на грошові кошти лише за номінальною вартістю; електронні гроші обмінюються емітентом на грошові кошти за

номінальною вартістю (покладається обов'язок на державу забезпечити такий обмін); вказаною Директивою було заборонено нарахування відсотків або надання інших переваг [2].

Крім того, «рух» електронних грошей також регулюється положеннями Директиви 2007/64/ЄС від 13 листопада 2007 року, яка забороняє емісію електронних грошей платіжним установам, що діють без ліцензії [3].

Однак, як зазначено у п. 10 вказаної Директиви, «з метою усунення правових перешкод для виходу на ринок, необхідно встановити єдину ліцензію для усіх постачальників платіжних послуг, що не пов'язані з отриманням депозитів чи емісією електронних грошей. Тому доцільно ввести нову категорію постачальників платіжних послуг – «платіжні установи», надаючи дозвіл на жорстких та вичерпних умовах юридичним особам, що не належать до існуючих категорій, надавати платіжні послуги у Співтоваристві. Таким чином, однакові умови застосовуватимуться до таких послуг на всій території Співтовариства» [3].

Також зазначеною Директивою передбачається створення спеціальних суб'єктів щодо управління електронними грошима, які мають специфічний статус, діють на основі ліцензії, їх основна діяльність полягає у «фінансуванні платіжних операцій і такі суб'єкти не можуть порушувати встановлені пруденційні норми» [3].

На нашу думку, положення Директиви щодо введення платіжних установ, що діють на основі спеціальної ліцензії, доцільно було б реципувати у національну правову систему, оскільки електронні гроші є специфічним видом фінансових послуг, який повинен здійснюватися під жорстким пруденційним наглядом спеціально уповноваженої на то установи, правове положення якої було б чітко визначене законами України.

У зв'язку з цим, пропонуємо внести зміни до ст. 15 Закону України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні», де визначити, що: «виключним правом випуску електронних грошей володіє платіжна установа, правовий статус якої визначено законами України». Крім того, правовий статус платіжної установи слід визначити шляхом прийняття спеціального закону, який би закріплював основні положення про електронні гроші та платіжні установи.

Крім того, варто звернути увагу на те, що окремі положення законодавства ЄС, що стосуються електронних грошей, знайшли своє відображення і у законодавстві України. Так, Програмою розвитку фінансового сектора України, затвердженого Постановою Правління НБУ № 391 від 18.06.2015 [4] передбачено внесення змін до законодавчих актів України та імплементацію положень законодавства ЄС з метою розвитку безготівкового обороту і роздрібних безготівкових платежів з використанням електронних платіжних засобів. А у Постановах Правління Національного банку [5] встановлено загальні вимоги до випуску, використання та погашення електронних грошей.

Повертаючись до визначення поняття електронних грошей, зазначимо, що до третьої групи відносяться точки зору вчених, які під електронними грошима розуміють фінансову послугу (С. І. Шимон та ін.).

Як зазначається у юридичній літературі, «в рамках американського підходу електронні гроші не розглядаються в якості нової форми грошей, а трактуються як новий вид фінансових послуг, що надаються кредитними організаціями» [1].

Крім того, «згідно з визначенням бюджетною комітету конгресу США термін «електронні гроші» може використовуватися для позначення широкого спектру нових платіжних механізмів (new payments instruments), створених для здійснення поточних платежів споживачами в електронній формі» [1].

С. І. Шимон та деякі інші вчені відносять електронні гроші до класичного виду фінансових послуг: «електронні гроші мають майнову цінність, оскільки є «передплаченими» грошима, які для зручності обігу «знерухомлюються», в момент емісії переводяться в електронний вигляд, що забезпечує їм незрівнянну з класичними грошима зручність та швидкість обігу» [7, с. 38].

Поняття фінансових послуг закріплюються у Законі України від 12.07.2001 року «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг». Відповідно до зазначеного закону, «фінансові послуги – це операції з фінансовими активами, що здійснюються в інтересах третіх осіб за власний рахунок чи за рахунок цих осіб у випадках, передбачених законодавством, за рахунок залучених від інших осіб фінансових активів з метою отримання прибутку або збереження реальної вартості фінансових активів» [8, ст. 1].

Беручи до уваги наведене визначення поняття фінансових послуг, можна виокремити три головні ознаки останніх: 1) зазначені операції здійснюються на користь третіх осіб, тобто мають посередницький характер; 2) предметом таких операцій є фінансові активи; 3) мета операцій – одержання прибутку або збереження реальної вартості фінансового активу.

Як випливає з вищезазначених ознак, основним є те, що фінансові активи є предметом фінансових послуг.

Однак, у законодавстві відсутнє визначення поняття фінансових активів, а лише в п. 4 ч. 1 ст. 1 зазначеного закону міститься перелік об'єктів, що належать до фінансових активів, зокрема це: «кошти, цінні папери, боргові зобов'язання та право вимоги боргу, що не віднесені до цінних паперів» [8].

У науковій літературі поняття «фінансові активи» досліджується, але єдності думок щодо розуміння зазначених активів немає. Так, деякі фахівці отожднюють «фінансовий актив» та «цінний папір», розуміючи під ними «офіційне підтвердження права на отримання майбутніх прибутків при дотриманні домовленостей» [13, с. 324], інші – стосовно фінансових активів використовують термін «фіктивний капітал», як капітал, втілений у цінних паперах [14, с. 9]. Економісти стверджують, що фінансовий актив – це неречовий актив, який являє собою законні вимоги власників цього активу на отримання певного, як правило, грошового доходу в майбутньому [15, с.10].

З урахуванням вищезазначених точок зору, пропонуємо конкретизувати законодавче визначення поняття фінансового активу, визначаючи останній як фінансову вимогу, що адресована на майбутнє, та надає право їй володільцю отримати дохід у грошовій формі чи у формі грошових і фінансових інструментів.

Отже, беручи до уваги зазначені ознаки фінансових активів та електронних грошей, пропонуємо вважати електронні гроші формою фінансових активів.

Враховуючи вищезазначене, пропонуємо вдосконалити існуюче визначення поняття електронних грошей, що міститься у п. 15.1 ст. 15 Зако-

ну України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні», та під електронними грошима розуміти «таку форму фінансових активів, яка зберігається на електронному пристрої, приймається як платіжний засіб іншими особами, є грошовим зобов'язанням особи, яка їх випускає, що виконується в безготівковій формі».

А тепер звернемось до переліку фінансових послуг, що закріплені у Законі України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» та є вичерпним.

Згідно зі ст. 4 цього Закону фінансовими послугами є: 1) випуск платіжних документів, платіжних карток, дорожніх чеків та/або їх обслуговування, кліринг, інші форми забезпечення розрахунків; 2) довірче управління фінансовими активами; 3) діяльність з обміну валют; 4) залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення; 5) фінансовий лізинг; 6) надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту; 7) надання гарантій та поручительств; 8) переказ коштів; 9) послуги у сфері страхування та у системі накопичувального пенсійного забезпечення; 10) професійна діяльність на ринку цінних паперів, що підлягає ліцензуванню; 11) факторинг; 11-1) адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах; 12) управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю відповідно до Закону України «Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю»; 13) операції з іпотечними активами з метою емісії іпотечних цінних паперів; 14) банківські та інші фінансові послуги, що надаються відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність» [8].

Як бачимо, такої фінансової послуги, як «електронні гроші», вказаний закон не передбачає. Також у наведеній статті міститься положення щодо неможливості надання фінансових послуг, які не включені до вказаного переліку: «фінансові послуги, надання яких передбачається іншими законами, підлягають включенню до переліку, визначеного частиною першою цієї статті. Надання фінансових послуг, не включених до зазначеного переліку, забороняється» [8, ст. 4].

Оскільки, як було доведено у нашому дослідженні, електронні гроші є формою фінансових активів, а зазначений закон у переліку фінансових послуг передбачає послуги з фінансовими активами, – електронні гроші можна вважати видом фінансових послуг.

Висновки. Підсумовуючи, варто зазначити, що розуміння електронних грошей як виду фінансових послуг потребує узгодження основних законодавчих положень, що регулюють відповідні суспільні відносини, з приписами вітчизняного законодавства щодо надання фінансових послуг в Україні.

Список літератури

1. Иванов В. В., Соколов Б. И. Деньги. Кредит. Банки: Учебник. М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2003. 624 с. URL: <http://pravo.studio/dengi-kredit-banki-book/opredelenie-elektronnyih-deneg-33260.html> (дата звернення: 23.10.2018).
2. Про започаткування та здійснення діяльності установами-емітентами електронних грошей та пруденційний нагляд за ними: Директива 2009/110/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 16.09.2009 р., що вносить зміни до Директиви 2005/60/ЄС та 2006/48/ЄС, та скасовує Директиву 2000/46/ЄС. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a18 (дата звернення: 23.10.2018).

3. Про платіжні послуги на внутрішньому ринку: Директива 2007/64/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 листопада 2007 року, що вносить зміни до Директив 97/7/ЄС, 2002/65/ЄС, 2005/60/ЄС та 2006/48/ЄС та припиняє дію Директиви 97/5/ЄС. Офіційний вісник ЄС L 319/1 від 5.12.2007 року.
4. Про затвердження Комплексної програми розвитку фінансового сектору України до 2020 р.: Постанова Правління НБУ від 18.06.2015 року, за станом на 16.01.2017 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0391500-15> (дата звернення: 23.10.2018).
5. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 05.04.2001 року, за станом на 04.06.2017 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14> (дата звернення: 23.10.2018).
6. Про електронні гроші в Україні: Положення Правління НБУ від 4.11.2010 року. Постанова Правління НБУ. 2010. № 480. 56 с.
7. Шимон С. І. Електронні гроші: форма грошей чи майнові права вимоги? // Юридична Україна. 2015. № 9. С. 36-41.
8. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг України: Закон України від 12.07.2001 року. Відомості Верховної Ради України. 2002. № 1. Ст. 1.
9. Березина М. П. Безналичные расчеты в экономике России. Анализ практики / М. П. Березина. М.: Консалт-Банкир, 1997. 294 с.
10. Деньги, кредит, банки: Учебник / Под ред. О. И. Лаврушина. М.: Финансы и статистика, 2001. 124 с.
11. Survey of Developments in Electronic Money and Internet and Mobile Payments. Bank for International Settlements. Basle, 2004. 216 p.
12. Про започаткування та здійснення діяльності установами-емітентами та пруденційний нагляд за ними: Директива 2000/46/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 18 вересня 2000 року. Офіційний вісник ЄС L 319/1 від 20.10.2000 року.
13. Шарп У. Инвестиции // У. Шарп, Г. Александер: Пер. с англ. М.: ИНФРА М, 1997. 1024 с.
14. Анфигенов О. В. Бухгалтерский учет и аудит финансовых активов коммерческих организаций // О.В. Анфигенов: автореф. дис. к.э.н. Саратов, 2009. 17 с.
15. Зомчак Л. М. Моделювання динамічних характеристик фінансових активів в умовах стохастичного середовища // Л. М. Зомчак: автореф. дис. к.е.н. Львів, 2007. 24 с.
16. Про запобігання використанню фінансової системи з метою відмивання коштів та фінансування тероризму: Директива 2005/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 25.10.2005 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_774 (дата звернення: 23.10.2018).
17. Про започаткування та здійснення діяльності кредитних установ: Директива 2006/48/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 14.06.2006 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_862 (дата звернення: 23.10.2018).

Стаття надійшла до редакції 25.10.2018

С. С. Святошнюк

Одесский национальный университет имени И. И. Мечникова,
кафедра гражданско-правовых дисциплин
Французский бульвар, 24/26, Одесса, 65058, Украина

ЭЛЕКТРОННЫЕ ДЕНЬГИ КАК ФИНАНСОВАЯ УСЛУГА

Резюме

В статье исследованы основные подходы к определению понятия и правовой природы электронных денег. Рассмотрен вопрос об особенностях правового регулирования выпуска и использования электронных денег в Европейском Союзе. Приведены аргументы о целесообразности закрепления в украинском законодательстве электронных денег как вида финансовых услуг. Сделан вывод о том, что понимание электронных денег как вида финансовых услуг требует согласования основных законодательных положений, регулирующих соответствующие общественные отношения, с предписаниями отечественного законодательства относительно оказания финансовых услуг в Украине.

Ключевые слова: электронные деньги, финансовая услуга, финансовый актив.

S. S. Svyatoshnyuk

Odessa I. I. Mechnikov National University,
The Department of Civil Law Disciplines
Frantsuzskiy Boulevard, 24/26, Odessa, 65058, Ukraine

ELECTRONIC MONEY AS FINANCIAL SERVICE

Summary

In the article the main approaches to definition of a concept and legal nature of electronic money are investigated. The question of legal regulation features of electronic money release and use in the European Union is considered. Arguments about expediency of fixing in the Ukrainian legislation of electronic money as type of financial services are adduced. The conclusion is drawn that the understanding of electronic money as a type of financial services demands coordination of the basic legislative provisions governing the corresponding public relations with instructions of the domestic legislation concerning rendering financial services in Ukraine.

Key words: electronic money, financial service, financial asset.